

Forebygging av utfordrende atferd.

- *”Utfordrende atferd; er et uttrykk for emosjonell nød eller ubalanse, kommunikativ nød og fortvilelse.”*

Jarle Eknes.

- Denne atferden medfører følelsemessige reaksjoner hos dere som bistandsyttere; i form av tristhet, irritasjon, fortvilelse, sinne, frykt, etc.

Helse- og omsorgstjenesteloven

§ 9-4 Krav til forebygging

Kommunen plikter å sørge for at forholdene legges til rette for minst mulig bruk av tvang og makt.

Tilretteleggingen skal være i overensstemmelse med § 9-1 andre ledd.

- Tjenestetilbudet skal tilrettelegges med respekt for den enkeltes fysiske og psykiske integritet, og så langt som mulig i overensstemmelse med tjenestemottakerens selvbestemmelse.
- Ingen skal behandles på en nedverdiggende eller krenkende måte.

Faglig og etisk forsvarlig

Etisk Forsvarlig

- Er dette ett tilbud som du ville at dine barn skulle hatt hvis de var i tilsvarende situasjon?
- Det handler ikke bare om hvilke holdninger en har(etikk), men på hvordan en utfører disse holdningene i praksis(profesjonsetikk)

Faglige forsvarlige tiltak

- Forskning og evidensbasert?
- Ikke bare vanlig oppdragelse, men det er et fagfelt.

§ 9-5 Vilkår for bruk av tvang og makt

- Andre løsninger enn bruk av tvang eller makt **SKAL** være prøvd før tiltak etter dette kapitlet settes i verk. Kravet kan bare fravikes i særlige tilfeller, og det **SKAL** i så fall gis en begrunnelse.

- kommunen plikter å gi nødvendig opplæring etter § 8-1, herunder faglig veiledning og oppfølging i gjennomføring av tiltak etter dette kapitlet.

Fra teknikker og prosedyrer til analyser av sammenhenger.

- I moderne tiltaks- og behandlingsstrategier har vi blitt flinkere til å være mindre opptatt av hva de gjør, og mer opptatt av hvorfor de gjør det.
- Når kartlegging og analyse kommer før tiltakene, åpnes det opp for flere behandlingsmuligheter og tilrettelegging av gode utviklingsbetingelser.

Hovedmål: Livskvalitet

- Tiltakene skal ikke begrenses til personens mest grunnleggende behov for å overleve, men også ivareta behovet for en meningsfull tilværelse.

Livskvalitet

- Livskvalitet gjennom
 - Ivaretagelse og hjelp til å leve etter målpersonens behov for et godt liv.
 - Individuell forståelse, tilrettelegging og oppfølging. (møte målpersonen ut fra dens individuelle behov).
 - Miljømessig tilnærming og tilrettelegging (et hjelpsomt og støttende miljø).

Forebygging

- Fokus på faktorer som motvirker risikofaktorene for utvikling av utfordrende atferd (s. 42).
- Risikofaktorene kan være knyttet til både omgivelsene og personen.

Krav til forebygging

- **Omgivelsene**
 - Uheldig samspill.
 - Mangelfull dekning av individuelle behov.
 - Mangel på stabile relasjoner.
 - Eller for mange kollektive rutiner og løsninger.
 - Mangel på fysisk tilrettelegging.

Krav til forebygging

- Risikofaktorer knyttet til personen:
 - Kommunikasjons- og språkvansker.
 - Kognitive vansker.
 - Ulike tilleggsvansker.

Kombinasjonen av risikofaktorer knyttet til personen og omgivelsene kan gi store utslag.

Årsakssammenhenger

- De forholdene som bistandsyterne opplever som årsakssammenhenger til den utfordrende atferden er av stor betydning, fordi dette virker direkte inn på hvordan bistandsmiljøet reagerer overfor bistandsmottakeren som viser den aktuelle utfordrende atferden.
- Dette understreker betydningen av å ha nødvendig kunnskap om hvem vedkommende er generelt gjennom kartlegging og testing.

Felles forståelse av målpersonen

- Testresultat
- Diagnoser
- Observasjoner
- Kartlegging
- Erfaringer
 - Dette gir oss nødvendig grunnlag til å definere målpersonens forutsetninger, evner og behov.

Felles forståelse av målpersonen

- Interesser: hobbyer, sosiale, egenakt.
- Medisinske forhold.
- Sosial fungering.
- Beskrivelse av kommunikasjonen.
- Variasjon i dagsform.
- Rutiner for samvær.
- Fysisk tilrettelegging.
- Rutiner i fht vedtak etter § 9.
- Samværsrutiner og generelle rutiner.

Felles forståelse av målpersonen

- Utstyr og hjelpemiddel.
- Medisinering.
- Rutiner for akutt forverring av medisinske tilstander/kriserutiner.
- Plan for kompetanseoverføring/opplæring av tjenesteytere.
- Nærpersoner.
- Ansvarskart hvem er ansvarlig for oppdateringer.
- Møteplaner.
- Skjema for opplæring.
- Viktige samarbeidspartnere.
- Plan for aktivitetsutvikling og aktivitetsinnlæring- valg av nye mål s.47.

Kartlegging og analyse

- Det er helt sentralt at det først må skapes en forståelse og mening av den utfordrende atferden før handling. **DETTE KAN TA LANG TID.**
- Dette prinsippet bygger på en hypotese om at raskt igangsatt handling eller behandling, uten forutgående forståelse av sammenhengene, kan gjøre vanskene verre og evt. Mister viktige opplysninger om sammenhenger.

Individuelle Beskyttelsesfaktorer

- Felles forståelse av målpersonens forutsetninger, evner og behov.
- Opplæring og tilpassing av kommunikasjon.
- Opplæring i sosiale ferdigheter.
- Opplæring i andre ferdigheter som er viktig for målpersonen i et helhets- og livsløps perspektiv.

Miljømessige beskyttelsesfaktorer

- Nødvendig faglig og etisk kompetanse.
- Liten og stabil nærgruppe med god relasjon til målpersonen.
- Generell forbedring av levekår.
- Fysisk tilrettelegging.
- Tilpasset organisering av tjenestetilbudet.
- Nødvendige ressurser.

Kunnskap

- Gjennom kunnskap dannes det nye mønster av forståelse av den utfordrende atferden, funksjoner og årsakssammenhenger.
- Det truende og meningsløse får nye begreper, og blir forståelig og håndterbart innenfor rammene av bistandsyterrollen.

Kumulering av kunnskap og kompetanse

- *Oversikt: Mest mulig informasjon om målpersonen er samlet i et system.*
- All informasjon som er vesentlig i forhold til omgang med barnet skal ligge i mappa og det skal være kjent for alle aktører ved målpersonens ulike arenaer.
- Lojaliteten er ”absolutt”.